

3 september 2012

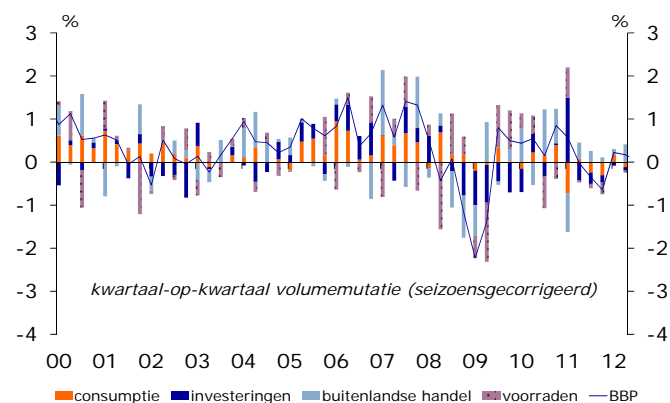
Nederlandse economie groeit voorzichtig

	2011	2012	2013
<i>jaar-op-jaar mutatie in %</i>			
Bruto Binnenlands Product	1,1	-½	½
Particuliere consumptie	-1	-1	0
Overheidsbestedingen	0,1	-½	-1
Private investeringen	8,9	-2½	1
Goederen- en dienstenuitvoer	3,9	4½	5
Goederen- en diensteninvoer	3,6	3½	4
Consumentenprijsindex	2,4	2½	2
Werkloosheid (% beroepsbevolking)	5,4	6½	7
Begrotingssaldo overheid (% BBP)	-5	-3,6	-2,7
Overheidsschuld (% BBP)	65,4	71,6	72,9
Saldo lopende rekening (% BBP)	6¼	7¼	7

De Nederlandse economie is in het tweede kwartaal met 0,2% gegroeid ten opzichte van een kwartaal eerder. Dit is de tweede kwartaalgroei op rij: in het eerste kwartaal bedroeg het groeivolume na een forse bijstelling van de voorlopige cijfers ook 0,2% dankzij een onverwacht sterke groei van de overheidsbestedingen. Ondanks de twee kwartalen groei zal het economische herstel naar verwachting de komende maanden moeizaam verlopen. Niet alleen is er voortdurende onzekerheid rondom de Europese schuldencrisis, ook zullen de aanstaande verkiezingen en de daaropvolgende coalitie-onderhandelingen naar verwachting niet snel leiden tot meer vertrouwen bij consumenten.

Bron: CBS, Rabobank

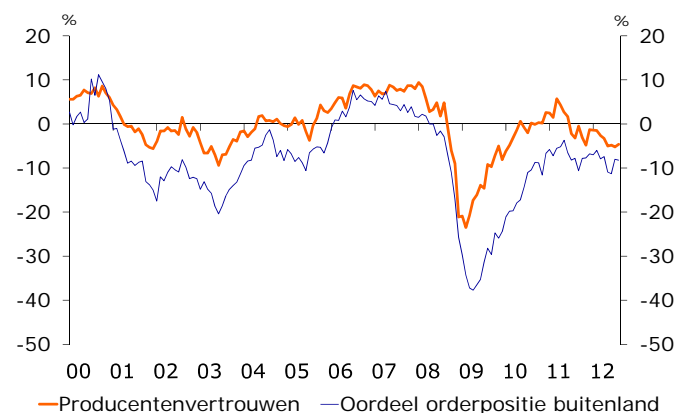
Binnenlandse recessie duurt voort

Ook in het tweede kwartaal moest de Nederlandse economie het vooral hebben van het buitenland. De buitenlandse netto-handel droeg in het tweede kwartaal 0,4%-punt bij aan de economische groei. Maar de vooruitzichten voor de wereld-economie zien er minder rooskleurig uit. Bij onze belangrijkste handelspartner, Duitsland, neemt het groeitempo af. De binnenlandse dynamiek blijft ook zwak. De groeibijdrage van de particuliere consumptie was afgelopen kwartaal negatief (-0,1%-punt), terwijl die van de particuliere investeringen nihil was. Gezien de forse bezuinigingsopgave is het niet verassend dat ook de overheidsbestedingen negatief bijdroegen aan de economische groei (-0,1%-punt).

Bron: CBS

Ondernemers minder pessimistisch

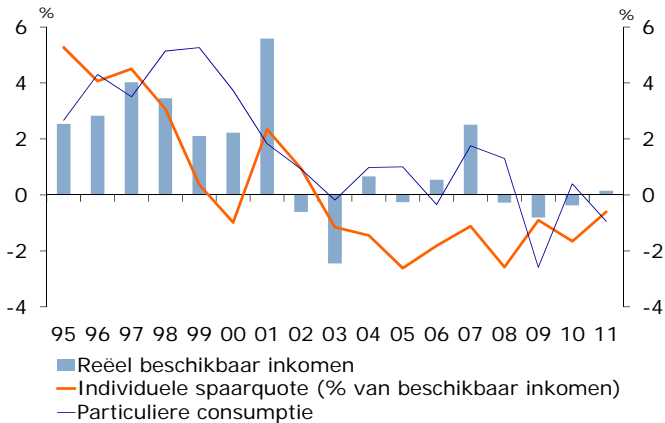
De stemming onder de ondernemers in de industrie is in augustus iets verbeterd. Het producentenvertrouwen kwam uit op -4,6, tegen -5,2 in juli. Voor het eerst sinds april ziet een meerderheid van de ondernemers de productie in de komende drie maanden toenemen. Een van de mogelijke verklaringen hiervoor is een toename van de nieuwe orders. Er is echter niet veel reden tot optimisme. De bezettingsgraad ligt met 78,8% nog altijd ruim onder het langjarig gemiddelde van 83%. Bovendien zal het afnemende groeitempo van onze belangrijke handelspartners gepaard gaan met lagere buitenlandse orderontvangsten. Het investeringsvolume ligt momenteel nog ruim 18% onder het niveau van voor de crisis.

Bron: CBS

Conjunctuurbeeld Nederland

3 september 2012

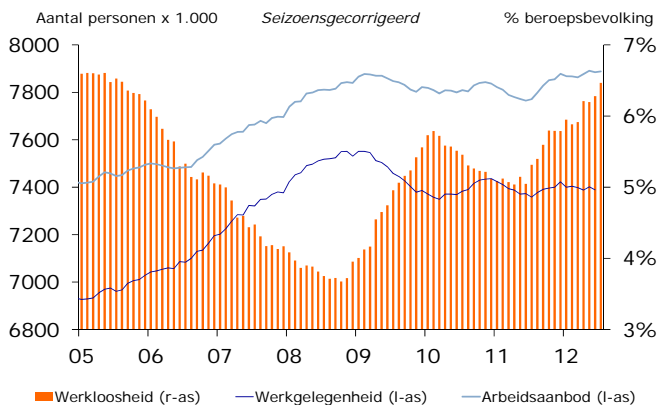
Consument sombert door

Bron: CBS

Hoewel het consumentenvertrouwen voorlopig over het dieptepunt heen lijkt, was de stand in augustus met -32 nog steeds erg laag. Het volume van de consumptie ligt momenteel ruim 4% onder het niveau van vlak voor de crisis. De koopkracht staat al geruime tijd onder druk doordat de loongroei de stijging van de prijzen niet kan bijhouden terwijl daarnaast de lasten, vooral zorgkosten, zijn toegenomen. Consumenten geven al jaren meer uit dan ze aan beschikbaar inkomen ontvangen, wat blijkt uit de negatieve individuele spaarquote. Ook worden ze geconfronteerd met vermogensverliezen doordat de huizenprijzen blijven dalen: sinds het begin van de crisis met zo'n 15%.

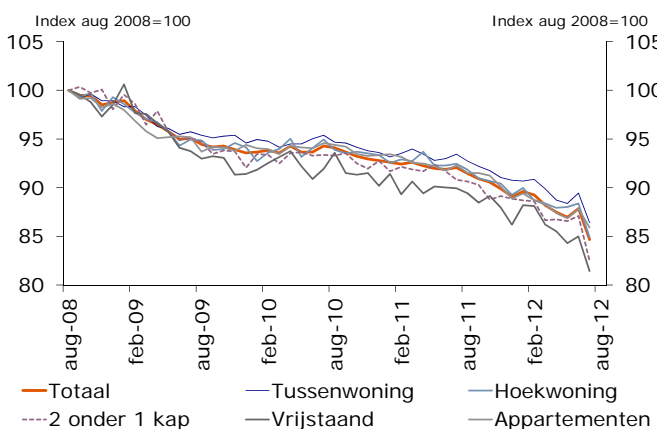
Werkloosheid loopt verder op

Bron: CBS

De werkloosheid loopt sinds de zomer van 2011 gestaag op. In juli bedroeg het werkloosheidspercentage 6,5% van de beroepsbevolking, een stijging van 0,2% ten opzichte van de maand ervoor. Daarmee zaten er 510.000 mensen zonder baan, 14.000 meer dan in juni. De werkgelegenheid nam af met 11.000 personen, terwijl het arbeidsaanbod met 3.000 personen steeg. Doordat de werkgelegenheid al vijf maanden op rij aan het dalen is, is het voor de werklozen steeds lastiger om een baan te vinden. Bijna de helft van alle werklozen zit al langer dan een half jaar zonder baan. De verwachting is dat de werkloosheid in de komende maanden blijft oplopen en voor heel 2012 gemiddeld op 6,5% uitkomt.

Woningprijzen dalen fors

Bron: CBS

In de maand juli zijn de prijzen voor bestaande koopwoningen met 3,6% gedaald ten opzichte van juni. Sinds het begin van de crisis op de woningmarkt zijn de prijzen nog nooit zo hard gedaald in vergelijking met een maand eerder. Ten opzichte van een jaar geleden bedraagt de daling 8%. Een van de mogelijke verklaringen voor de versnelde prijsdaling is de onzekerheid rondom het overdrachtsbelastingtarief, waardoor veel (ver)kopers de overdracht voor 1 juli lieten plaatsvinden. In juli lag het aantal verkochte woningen (7.451) ruim twee keer lager dan een maand eerder. De prijsontwikkeling is op minder transacties gebaseerd, waardoor de meting minder nauwkeurig is en ook volatieler wordt.

www.rabobank.com/economie

Danijela Piljic
Tel. 030 – 2131104
D.Piljic@rn.rabobank.nl